

Poslovna etika – Osnovna načela BLUEWATERS Grupe

Kredibilitet i integritet naše kompanije zasnovan je na visokim standardima. Sva predstavništva-ino preduzeća i zaposleni BLUEWATERS grupe moraju poštovati zakone i regulative zemlje u kojoj rade i odgovorno obavljati svoje poslovne zadatke. U toku obavljanja svojih delatnosti, moraju se držati do poštenja i pravednosti, i isto očekivati od svojih partnera. BLUEWATERS je odgovoran i za poštovanje poslovnih pravila i kodeksa ponašanja, koji su i u okviru naših poslovnih aktivnosti ali i poslovnim odnosima širom sveta jasno definisani. BLUEWATERS grupa usklađuje svoje obaveze prema objavljenim ICC pravilima ponašanja protiv korupcije u poslovnom prometu (Aneks, Link) iz 1999. godine i prema OECD konvenciji iz 1997. godine (Aneks, Link).

(1) Osnovna načela poslovne etike u BLUEWATERS-u

BLUEWATERS očekuje od svojih zaposlenih da se ponašaju u skladu sa poslovnom etikom i integritetom najvišeg standarda. Etičke i ekonomske vrednosti su međusobno zavisne, i celokupna privreda mora da se zasniva na propisima i normama propisanih od strane nacionalnih i međunarodnih vlasti.

(2) Smernice

Osnovne smernice BLUEWATERS grupe u vezi sa etičkim ponašanjem, nacionalnim i međunarodnim pravilima, se moraju, bez izuzetka, poštovati. Sve poslovne transakcije moraju u potpunosti da odogovaraju principima računovodstvenog izveštavanja BLUEWATERS-a. Mora se ispitati ispunjenost svih normativa etičkog ponašanja.

(3) Konflikt interesa

Zaposleni u BLUEWATERS kompaniji moraju da vode računa o realizaciji poslovnih aktivnosti u ime preduzeća, a ne u svoje lično ime. Pritom zaposleni u BLUEWATERS-u moraju izbegavati situacije, u kojima bi moglo doći do konflikta između njihovih ličnih interesa, spoljašnjih aktivnosti, finansijskih interesa ili ličnih kontakata, i interesa preduzeća. Potencijali za konflikt leže u naknadnim promenama zaposlenja izvan BLUEWATERS-a, poslovne transakcije sa prijateljima i rođacima, investicije u kupce ili konkurentna preduzeća ili preduzeća u kojima BLUEWATERS ima vlasnički udeo i udeo u članstvu u kontrolnim i administrativnim telima iz sektora ekologije. Zaposlenima je zabranjeno da primaju ili da zahtevaju poklone, plaćanja, pozivnice ili usluge od trećih lica koji se nalaze ili teže ka poslovnom odnosu i kod kojih se ustanovi da utiču na poslovne odnose i prelaze granice poslovnog gostoprimstva.

BLUEWATERS od svojih zaposlenih očekuje absolutnu lojalnost. Pod tim se podrazumeva, da zaposleni koji raspolažu važnim informacijama, poštuju regulativu o zabrani konkurencije.

(4) Poverljivost i zaštita imovine

Zaposleni moraju da čuvaju poverljive informacije dobijene od strane BLUEWATERS-a kao i one dobijene iz različitih izvora u okviru poslovnih aktivnosti koje obavljaju. Pri tom se izuzimaju slučajevi kada je javnosti informacija dopuštena ili zakonski obavezna i propisana. To se odnosi na sve informacije o BLUEWATERS-u, koje javnosti nisu poznate, a može se odnositi i na informacije dobijene od dobavljača, kupaca ili poslovnih partnera. Naročito se mora voditi računa o zakonskim odredbama zaštite podataka. Podaci o imovinskom stanju su detaljno regulisani, u cilju izbegavanja krađe, gubitka ili povrede imovine. To se takođe odnosi i na intelektualnu svojinu, i organizaciono znanje. Primeri organizacionog znanja predstavljaju organigrame, tehnologije i procese, module kao i marketing i poslovne studije i planove. Iz ovoga se zaključuje da zaposleni ne smeju da upotrebe znanje, imovinu ili poziciju za ostvarenje ličnih koristi ili sopstvene dobiti.

(5) Mito i korupcija

Zaposleni u BLUEWATERS-u ne smeju da nude niti da primaju novac ili druge dragocenosti, koje se smatraju povredom zakona ili radne obaveze, uključujući i od predstavnika javne vlasti ili od zaposlenih kod kupaca, u okviru sklapanja ili održavanja ugovora. Isto tako, našim zaposlenima je zabranjeno primanje poklona, plaćanja, poziva od partnera, koji su u poslovnom odnosu sa kompanijom BLUEWATERS ili koji teže ka istom (pogledati konflikt interesa). Zaposleni moraju da paze, da poslovne obaveze za BLUEWATERS ne budu pod uticajem ličnih ili porodičnih interesa.

(6) Zastupnici i posrednici

Provizije i honorar plaćene predstavniku ili savetodavcu moraju biti u skladu sa isporučenom uslugom. Zaposleni ne smeju da isplaćuju ili da primaju provizije ili honorar, koje se mogu smatrati zabranjenim. Dogovori sa savetodavcima, brokerima, sponzorima, zastupnicima ili drugim posrednicima ne služe za transfer novca ka privatnim licima i time se ne krše propisana pravila u vezi sa mitom i korupcijom, takođe i sa predstavnicima javne vlasti ili zaposlenima kod kupaca. Ovi sporazumi su u strogoj korelaciji sa standardima, odgovarajućih grupa regulativa.

(7) Politički doprinosi i donacije

Načelno, zajednički rad sa javnim političkim predstavnicima je uvek potreban i svrsishodan u cilju realizacije projekata. Kompanija BLUEWATERS se jednoznačno orijentiše na poličare koji propagiraju otvorenu, demokratsku i ka Evropi obavezujuću politiku. Zaposleni u BLUEWATERS-u ne učestvuju u finansiranju političkih organizacija, partija ili pojedinačnih političara u vidu novčanih ili naturalnih donacija koje prevazilaze granice normalnog gostoprinstva ili znaka pažnje. Od ovog pravila su izuzeti strateški saveti u oblasti zaštite životne sredine, koji bi se mogli i besplatno davati.

(8) Antimonopolsko ponašanje

BLUEWATERS se obavezao na fer i otvorenu konkurenciju na međunarodnom tržištu. Delovanje naše kompanije u potpunosti mora biti usklađeno sa antimonopolskim i drugim zakonima o zaštiti konkurencije. Ovi zakoni se razlikuju od zemlje do zemlje, ipak, zaposleni u BLUEWATERS-u ne smeju, ni pod kojim uslovima, da obavljaju štetne protivničke radnje, kao npr. usklađivanje i podešavanje

cena, podela tržišta i nedozvoljena plaćanja, pokloni ili pozivnice (kako se to detaljnije na drugim mestima objašnjava).

(9) Javnost i izrada izveštaja

Sve poslovne transakcije BLUEWATERS-a moraju u potpunosti da budu usklađene sa principima računovodstvenog izveštavanja BLUEWATERS-a i drugim pravilima s tim u vezi. Pogrešna ili lažna dokumentacija ili izveštaj povređuju standarde i osnovne principe poslovanja kompanije BLUEWATERS.

(10) Povrede zakona i drugih pravnih akata

Svaki zaposleni u BLUEWATERS-u mora biti uveren da je njegovo ponašanje, kao i ponašanje njemu podređenih, u potpunosti u skladu sa osnovnim principima koji određuju poslovno ponašanje preduzeća. Povrede naših principa vode do primene odgovarajućih mera, i na kraju do otkaza radnog odnosa. Neprincipijelno ponašanje nosi sa sobom civilne i kaznene posledice. Pridržavanje svih zakona je za BLUEWATERS i njegove zaposlene absolutna obaveza. Od zaposlenih se očekuje da budu upoznati sa zakonima relevantnim za njihovo radno mesto. Od menadžmenta se očekuje da daje određene direktive i informacije.

(11) Odgovornost i realizacija

BLUEWATERS grupa je decentralizovani konglomerat, i BLUEWATERS firme imaju velik prostor za samostalno nezavisno donošenje odluka u brojnim poslovnim oblastima. Pravila sadržana u poslovnoj etici BLUEWATERS-a doprinose osnovi naše poslovne kulture i naši su obavezujući postulati. Zajedničko i jednoznačno jedinstvo u sprovođenju ovih normativa je neophodno i od presudne važnosti – zaposleni u kompaniji BLUEWATERS su odgovorni za poštovanje etičkih standarda.